

CYNLLUN AR GYFER CYFARFOD BWRDD CYMDOGAETHAU

26 Medi 2025 @ 2.30PM

COFNODION

Yn Bresennol:

Yn Bresennol	Ymddiheuriadau
Aelodau'r Bwrdd	
Paul Gray (PG) – Cadeirydd	Sharon Richards (SR)
Gerald Jones AS (GJ)	Lis Mclean (LM)
Dawn Bowden ASC (DB)	Geraint Williams (GW)
Y Cynghorydd Brent Carter (BC)	Daniel Jones (DJ)
Y Cynghorydd David Jones (DJ)	
Karen Courts (KC)	
Elizabeth Bedford (EB)	
Simon Evans (SE)	
Robert Davies (RD)	
Cynghorwyr Bwrdd	
Ellis Cooper (ES)	Steven Jones (SJ)
Craig Flynn (CF)	Zoe Thomas (ZT)
Laura Willcox (LW)	Paul Lewis (PL)
Michelle Conquer (MC) *Yn lle Steven Jones	Ceri Dinham (CD)
	Victoria Parry (VP)
Cyflwynydd Gwadd	
James Brown (JB) – y trefolwyr	

Eitemau a drafodwyd

Croeso, Cyflwyniadau ac Ymddiheuriadau

Croesawodd PG bawb a chyflwynodd James Brown (Y Trefolwyr), a oedd yn rhan o'r cyfarfod i gyflwyno'r gwaith a wnaed hyd yma ar y Cynllun Adfywio, i'r bwrdd.

Cynhaliwyd rownd o gyflwyniadau gan yr holl fynychwyr

Nodwyd ymddiheuriadau am absenoldeb fel uchod.

Cofnodion y cyfarfod blaenorol: Camau gweithredu Inc

Cymeradwyodd y Bwrdd y cofnodion o'r cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ym mis Awst.

Mae LW yn rhedeg trwy weithredoedd cyfarfod y Bwrdd Awst. Mae'r camau gweithredu sy'n parhau i fod yn fyw fel a ganlyn:

Gweithredu o Gyfarfod Awst	Cyflwr / Diweddariad	Perchennog Gweithred Newydd
Casglu portreadau pen rhagorol gan aelodau'r bwrdd ar gyfer proffiliau gwefan	Rhagorol. Mae angen e-bost dilynol terfynol. Unwaith y bydd yr holl wybodaeth wedi'i derbyn, bydd yn cael ei hanfon i'w chyfieithu ac yna ei llwytho i fyny i'r dudalen we gyhoeddus.	LW i anfon e-bost dilynol.
Hysbysebu rôl newydd y Rheolwr Rhaglen	Wedi'i amserlenni. Disgwylir i'r swydd gael ei hysbysebu yr wythnos sy'n dod i ben ddydd Gwener, Hydref 3ydd.	AMH
Sicrhau aelod bwrdd profiadol addas ar gyfer sylw lechyd a Lles	Ar y gweill. Bydd y Bwrdd yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd o ran adnabod a recriwtio'r aelod allweddol hwn yn y cyfarfod nesaf.	AMH

Gweithredu: LW i ddosbarthu nodyn atgoffa e-bost i aelodau'r bwrdd ar wybodaeth am bortreadau Pen

Diweddariadau Strategol Llywodraeth y DU

Rhoddodd GJ y wybodaeth ddiweddaraf am gyllid Llywodraeth y DU ac esblygiad rhaglenni – Rhaglen Balchder Mewn Lleuedd. Roedd y diweddariadau allweddol yn cynnwys:

- Cyhoeddwyd y rhaglen ddiwygiedig ddydd Iau, 25 Medi 2025. Mae'r 'Raglen Balchder mewn Lleodedd' yn esblygiad o'r hen raglen 'Cynllun ar gyfer Cymdogaethau' (a oedd ei hun yn esblygiad o'r Cynllun Hirdymor ar gyfer Trefi).
- Mae'r newid hwn yn nodi Cam 2 posibl ar gyfer menter ehangach y DU, gan ehangu o'r 75 tref wreiddiol (gan gynnwys 5 tref yng Nghymru) i 169 o drefi ychwanegol (gan gynnwys 9 arall yng Nghymru).

Gan fod amcanion ac amserlenni ar hyn o bryd yn ymddangos nad ydynt yn newid, cytunodd y Bwrdd y bydd y Rhaglen yn parhau i ddefnyddio enw'r rhaglen 'Cynllun ar gyfer Cymdogaethau' (PfN) ym mhob cyfathrebu allanol cyfredol er mwyn cysondeb.

Tynnodd LW sylw at bryder am newid enw'r rhaglen. Yn benodol, y gallai'r enw newydd 'Balchder Mewn Lleodedd' gael effaith negyddol ar ymwybyddiaeth a chydabyddiaeth y gymuned, gan fod yr holl ymgynghoriadau hyd yma wedi'u cynnal o dan faner PfN, gan danseilio dealltwriaeth y cyhoedd o'r gwaith a gyflawnwyd hyd yn hyn.

Rhoddodd GJ ddiweddariad hefyd ar y gronfa Effaith Balchder Mewn Lleodedd newydd. Amlinellwyd

- Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi 'Cronfa Effaith Balchder Mewn Lleodedd' gwerth £1.5 miliwn ar wahân i'w dyrannu i bob Awdurdod Lleol.

Nododd GJ fod manylion am y gronfa hon yn gyfyngedig iawn, gan gynnwys a oes angen cyflwyno bid, a phwy fydd yn gyfrifol am ei rheoli/cyflawni.

Camau gweithredu: GJ i ddiweddarau'r Bwrdd pan fydd rhagor o wybodaeth gan UK gov ar gael

Diweddariad y Trefolwyr

Cyflwynodd JB o'r trefolwyr ddiweddariad ar y gweithgareddau ymgynghori cyhoeddus a gynhaliwyd yn flaenorol o dan y Cynllun Tymor Hir ar gyfer Trefi (LTPFT) a'r cam presennol o dan PfN.

Canfyddiadau Allweddol ac Adborth: Amlinellwyd JB

- **Cysondeb materion:** Mae themâu cyffredinol adborth cymunedol yn parhau i fod yn gyson â materion a godwyd mewn camau ymgynghori cynharach.
- **Cwmpas Ehangach:** Dylai cylch gwaith ehangach y rhaglen PfN gyfredol, o'i gymharu â'r LTPFT cychwynnol, ganiatáu mwy o sgôp mewn ymyrraeth a gweithredu.
- **Aliniad â Materion: Nodwyd** bod y meysydd gwella a leisiwyd gan y gymuned yn cyd-fynd â'r materion cyffredinol y mae'r ALL/sefydliad wedi'u derbyn yn fwy cyffredinol (cytunodd DB a GJ, yn seiliedig ar gyfathrebiadau y maent wedi'u derbyn yn uniongyrchol).

Nododd JB Bryderon Cymunedol Penodol (Gwasanaethau Bysiau):

- Tynnwyd sylw at y ffaith bod gwasanaethau bws yn cael eu hystyried yn broblem sylweddol, yn bennaf oherwydd nad yw gwasanaethau wedi dychwelyd i'w hamserlenni cyn COVID.
- Cododd DB y ddeddfwriaeth bresennol sy'n mynd rhagddo drwy'r Senedd ynghylch trafnidiaeth a chwestiynodd y bwrdd ar ymwybyddiaeth y gymuned o'r ddeddfwriaeth hon a sut y gall y Rhaglen reoli'r gwahaniaeth rhwng canfyddiad y cyhoedd a realiti ynghylch materion gwasanaeth bysiau. Pwysleisiodd EC yr angen i "fynd o dan y croen" o'r mater hwn.

Myfyrto ar ôl y cyfarfod: Yn dilyn y drafodaeth, mae LW yn awgrymu y dylid cysylltu ag ymatebwyr sydd wedi darparu cyfeiriadau e-bost i gael sgwrs fanylach am fater y gwasanaeth bysiau.

Ymgynghoriad a Data:

- Gofynnodd RD am y defnydd o'r gymuned, ac ymatebodd LW fod presenoldeb mewn digwyddiadau yn amrywiol, ond bod ymgysylltu wedi'i gyflawni ar draws ystod amrywiol o ddemograffeg.
- Gofynnodd EB am y cyfraddau ymateb cyfredol (darparodd LW y ffigurau).
- Gofynnodd DB a oedd bwlch data demograffig. Dywedodd JB, unwaith y bydd yr holl adborth ymgynghori yn cael ei dderbyn, os nodir bwlch sylweddol, y gellid cynnal sesiynau ymgysylltu â ffocws i fynd i'r afael ag ef.

GWEITHREDU: JB i ddarparu gwybodaeth i LW a'r camau nesaf arfaethedig ar gyfer unrhyw fwllch data demograffig

Gofynnodd GJ am gopi o'r sleidiau cyflwyno i'w hanfon at yr holl fynychwyr

GWEITHREDU: LW i gylchredeg y dec sleidiau llawn ar ganfyddiadau'r ymgynghoriad i'r Bwrdd.

Ymwybyddiaeth Ffiniau Cymunedol:

- Amlinellodd LW yr angen hanfodol i sicrhau bod cymunedau'n ymwybodol y gallant elwa o ddigwyddiadau a gwelliannau cysylltiedig hyd yn oed os yw eu hardal penodol yn disgyn y tu allan i ardal ffin ddiffiniedig y Rhaglen. Atgyfnerthodd DB y neges hon
 - Amlinellodd GJ bwysigrwydd chwilio am ffrydiau cyllido amgen i gefnogi ysbryd cymunedol cadarnhaol a gwelliannau wedi'u targedu ar gyfer ardaloedd y tu allan i ffin graidd y Rhaglen.
-

Adroddiad Dangosfwrdd

Rhedodd LW drwy'r adroddiad dangosfwrdd, gan dynnu sylw at gerrig milltir cyflawni allweddol. Mae'r pethau tecawê allweddol yn cynnwys:

- Mae'r cyswllt Arweinydd Cyflenwi newydd (Natalie Nolan) o Lywodraeth y DU wedi'i gadarnhau. Natalie fydd y pwynt cyswllt i Merthyr.
- Ers Bwrdd mis Medi, mae'r trefolwyr (mewn cysylltiad â'r is-ymgyngorydd Per Consulting) wedi'u penodi'n ffurfiol. Byddant yn cefnogi'r ymgynghoriad cyhoeddus, creu'r Cynllun Adfywio, a'r Cynllun Buddsoddi 4 Blynedd, gan sicrhau dull a arweinir gan y gymuned.
- Mae'r ymgynghoriad cyhoeddus yn fyw
- Mae cofrestr risg a chyfleodd wedi'i drafftio, a chyfathrebu'r 3 risg uchaf i'r bwrdd

Awgrymodd PG, unwaith y bydd y Cynllun Adfywio ar ffurf drafft, y dylid rhannu'r Bwrdd yn grwpiau llai i adolygu meysydd thematig allweddol.

GWEITHREDU: LW i ofyn i aelodau'r bwrdd nodi pa grŵp adolygu thematig y byddai'n well ganddynt eistedd arno.

Eitemau i'w penderfynu

Nid oedd unrhyw benderfyniadau ffurfiol yn ofynnol i'r Bwrdd yn y cyfarfod hwn.

Cartref

Nid oedd unrhyw fater arall i'w drafod.

Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Mae'r cyfarfod nesaf wedi'i drefnu ar gyfer **Dydd Gwener 24 Hydref am 1:30pm.**

Crynodeb o'r Gweithredoedd

1. LW i ddosbarthu nodyn atgoffa e-bost i aelodau'r bwrdd ar wybodaeth am bortread Pen
2. GJ i ddiweddarau'r Bwrdd pan fydd rhagor o wybodaeth gan UK gov ar gael am y Gronfa Effaith Balchder Mewn Lleodd.
3. JB i roi gwybodaeth i LW a'r camau nesaf arfaethedig ar gyfer unrhyw fwch data demograffig
4. LW i ddosbarthu y dec sleidiau llawn ar ganfyddiadau'r ymgynghoriad i'r Bwrdd.
5. LW i ofyn i aelodau'r bwrdd nodi pa grŵp adolygu thematig y byddai'n well ganddynt eistedd arno

